

Felvidéki Híradó.

TARSADALMI és KOZMUEVELŐDÉSI HETILAP

ELŐFIZETESI ÁRA:

Egész évre 4 frt. Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

MEGJELENIK: MINDEN VASARNAP

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatalra, címzve **Turocz-Szt.-Mártonba** küldendők.
A hivatalos hirdetések, keziratokat **pénzkiel** kerjük beküldeni.

HIVATALOS HIRDETESEK DIJA

100 szög 2 frt., esztől minden megkezdett száz szöng 50 krral több.

Hideg számok.

(R) Minden statisztikai kimutatás nagyon érdekes és nagyon tanulságos.

Rendesen sok embert érdekel, ha egyes vidék gazdasági állapotáról, gabona terméséről, marhadalmányáról stb. különféle oldalról megvilágosított kimutatást olvashat. Mennyivel inkább érdekelhet lapunk olvasóit, ha felső Magyarországnak egyik legérdekesebb vármegyéjének tanügyi állapotát megismerheti.

Hiszen, hogy Turóc megye nemcsak felső, de egész Magyarország egyik legérdekesebb vármegyéje, ki tagadná? S ki vonná másrészt kétségbe, hogy minden egyes vidék életképességének legfőbb mutató jele az, hogy milyen mértékben van benne hajlandóság a kulturális haladásra?

Azt hisszük tehát, hogy szolgálatot teszünk, amikor a vármegye kir. tanfelügyelőség által összeállított statisztika adatait nyilvánosságra hozzuk s rá mutatunk egyáltalán a tanulságokra, melyek a hideg számok e tömegekből levonhatók.

Van a vármegyében 7152 tanköteles gyermek; ez a 47937 főből álló lakoságnak 15 százaléka; tehát a szaporodás szempontjából a normális szám. Ezek közül a mindennapi iskolába járó köteles 5395, ismétlődő 1757. Ez is a rendes összeg. Jár pedig tényleg iskolába 5236 minnapi és 610 ismétlődő tanköteles. Az összes iskolázók száma tehát a tan-

köteleseknek 81,7 százaléka. Még ez is rendes szám. De, ha a mindennapi és ismétlődő iskolába járók számát összehasonlítjuk az illető tankötelesek számával, igen szomorú eredményre jutunk.

Megjegyezzük ugyanis, hogy az ismétlődő iskolába járó tanköteles közé oda van számítva azon 233 tanuló is, kik a mártóni polgáriskolákba járnak, akiknek fele nem tanköteles többé. S mégis ezekkel együtt is, csak 37,4 százaléka iskolázik az ismétlődő tanköteleseknek!

Igaz, hogy az iskolát nem látogatók száma nem olyan iszonyatos nagy vármegyénkben, mert 1727 gyermek nem jár iskolába*) de ha a következő rovatot figyelmünkre méltatjuk, lehetetlen megütözésünket visszafojtanunk.

E rovat azt kérdi: hány félélnapi mulasztás büntetetté dorgálásal, vagy pénzbírsággal? S mit felel a statisztika? Azt, hogy egyetlen egy sem!

Álljunk itt meg egy legegzenyre s próbáljuk kimutatni, hogy a hideg számok mit mondanak?

Vegyük, hogy a szorgalmi idő 36 hét; számítsunk minden hétre 5 napot; ez egy év alatt 360 félélnap. Vegyük hogy kerek számmal 1500 tanköteles gyermek nem jár iskolába; ezek összesen 540,000 fél napot mulasztanak. És Turóc vármegyében a félélmillión felül-

*) Az iskolázók között sok a más megyei.

rugó félélnapi mulasztásból egyetlen egy sem büntetetté még csak dorgálásal sem!

Ez uraim szomorú állapot és e hideg számoknál égetőbben senki nem vádolhatná a községi előjáróságokat lanyhasággal, sőt mondjuk ki kerekben: kötelesség mulasztással!

Félélmillió mulasztásból egyet sem vesz tudomásul csak egy bíró sem Turócvármegyében! Ez bizony nem örvendetes tanulság, — de bizony, bizony tanulság!

És a statisztika rovatai tovább is csupa érdekes adatokat tárnak felénk.

Megtudjuk, hogy van a vármegyében 111 tanító; ezeknek évi fizetése 49701 forint; esik egyre-egyre 447 forint. Azt mondják erre ugye hogy ez bizony örvendetes. De, ha megmondjuk, hogy ez összegben befoglaltatik a mártóni polgári iskoláknál alkalmazottak javadalmazása 12030 frttal s befoglaltatik a negyven kántortartó összes stóliás jövedelme, kislül, hogy erről az átlagos tanítói jövedelemlről igen bőles dolog lesz hallgatni, mert nagyon fájalmas eredményre találunk jutni, ha így próbálunk számítani.

S van még e néma számoknak egy igen ékesen szóló csoportja s ezt is igen ajánljuk azok figyelmébe, akiket illet. Turóc vármegye tanügye — nem számítván a znoivarjaljai állami tanítóképző 20 ezer forintra rugó évi költségét évenként 59492 frtba kerül

s ez összegből az állam készpénzben 26213 forintot áldoz a megye népnevelésére. Tehát a vármegye lakossága által fizetett állami adónak 15 százalékát visszatéríti a lakosság közvetlen hasznára. Minthogy pedig maga az állam összes jövedelmének alig 3 százaléka fordítja kulturális célra általában, s szembeintő, hogy vármegyénk hányszorosa nagyobb gondozásban részesül e tekintetben az állam részéről mint más vármegyék.

Szembeintő, hogy mennyire jogosult pánszláv testvéreinknek az elnyomásról hangoztatott hümbűgje, mikor ime kétségtelen, hogy Turóc vármegyében (és mondhatjuk az összes nemzeti vármegyékben) a közönség megterhelhetőségének hitetlen nagy százaléka nem az állam közcéljaira, hanem ugyan ezen közönség szellemi niveau-já emelésére fordítatik. Tudjuk, hogy nem igrilyt ez Turóc vármegyétől egyetlen alföldi vármegye sem, pedig nem hisszük hogy akár Pestmegyében is így nagy összeget fordítana az állam kulturális célra — de legalább elvárhatnók hogy fogja fel a nép az állam ezen atyai gondoskodásának jelentőségét és hasznát s tegye magát arra érdemessé az által, hogy ne kelljen ország-világ előtt pirulnunk a miatt, hogy félélmillió félélnapot mulasztanak a tankötelesek s a közs. előjáróság bőlesen szemet hűny rá.

TÁRCA

A szabadságharc kiáltványainak.

A szabadságharc-émlékek kiállításának gondolatát már közlök az alábbi programoktat, melyek a muszka invazió híreinek hatása alatt keletkeztek.

Az első kiáltvány következőleg hangzik:

Szabadságunkat veszély fenyegeti!

Egy szó hangzik most hazánk bércein-völgyein keresztül, egy hang rezg minden honfi, minden honleány ajkán, egy hang tölté be a levegőt, a sziveket: „Jönnek a barbárok!”

S hangzik hatalmas, szivrendítve, miként hangzott Attica tércin, midőn először taposta a perzsa zsarnok tengeri serege; miként hangzott Róma halmain, midőn a vad gallok féktelen árja minden gátot törni, minden ellenállást nevetni látszott; miként hangzott Helvécia bércein, midőn merész Károly fény és dicsőségben üszo lovagerege tiporni jött a világ legesendesebb népének ártatlan szabadságát; miként hangzott Anglia partjain, midőn a spanyol meggyőzhetlen armádák vitorlái a tengerszínét halottlepelként borították.

Nem félelem, nem kétségbeesés hangja az, nem kell annak lenni, nem lehet az. A magyar nemzet, melynek védői egész Európa bamiására keleten és nyugaton, éjszakra és délen lobogtatták a szabadság és győze-

lem zászlót, bízhatik erejében, ügye szentességben s fiait bátorságban; ki annyi ellent ledöntött, nem felhet egy új ellenség-től; ki annyi viharral dacolt, nem lehet gyáva.

Min tört meg a perzsa világr tengeri zsoldosai: mi a dühös gallok féktelen árja? min a merész burgundi vas serege s büszkesége? min a meggyőzhetlen armada arborcerdeje? — Egy nép elszántaság.

Ily nagy elszántaság hangja renjen hazánk bércein, hangozzék minden ajkon, rezgje át a szívek hárait!

Midőn a nagy Napnak csillaga hanyatlott, a perzsa cár 300,000 zsoldosa egy maroknyi polgárhad előtt minden sréket futott; a gallok sáskaserege any helyett vassal fogadtatván szét volt tiporva; a svájci nép mellei utat törtek a szabadságnak, s a büszke fejedelm s büszke lovagjai verben fengettek; a szabadság vitorlái lobogtak, a szabadság szele fűt — s a meggyőzhetlen armada nem volt.

Győzni vagy halni — ez a szabad népek jellegje, a győzelem varázsava.

Nézünk saját multunkba! Nem a Hunyadiak, Dobók, Rakóczyak messze tünt idejére, hanem azon korra, mely kormányzóink s vezéreink neveit a csillagok közé szította. Hova lettek a hiú Jellák, a varosromboló Windisgrätz bércehadai? hova Welden és Wohlgenuth olasz vértől paroló bábujai? hova az osztrák császarak szados hatalma? — szétporlottak a magyar nemzet elszántaságának szikláján. Az új ellenség nem gyakorlottabb, nem bátrabb annál, kik hadaink letportak, a seregek, melyek ellentük küldetnek, nem számosabbak, mint szabadságunk lelkes védői; vezérei híre elhalványul azon nevek fényénél,

melyeket győzelmünk lapjai hűhatatlanitának; a félelem melyet vadságok költ, gyengébb azon gyűlöletnél, melyet Európa minden ajku, minden vallású nepei a szabadság gyilkosai iránt éreznek.

Kesny, de bátor volt a had, mely Athén népet segíté Marathon napján; bátrabb a haza s partja ifjusága, mely a szabadság mellett vért is győz! S a szolgaseregek körül és moogottik fenyegetve lebeg a szagott Lengyelnek szelleme, mely buszat lhog és alland Varsó, Krakkó és Lemberg hóhérait! Philippinél találkozik fognak.

Kiesiny volt az ifjak serege, mely szabadságunk ifju csemecéjét vérvél öntözé ez most a viharok közben erős arbocca nótt melyen a győzelem és dicsőség lobogója leng, az pedig oly erős hada, mely hajónkat minden vészek dacára a béke és boldogság celpontjához viendi. Azért ne ijesszenek a toronyosuló fellegek.

A mely nép szabadságáért halni kész, az émi fog.

Jöjjenek a barbárok! elvárjuk.

Bpest, június 27-en, 1849.

A második kiáltvány egy hónappal későbből kelezve mar fegyverre szólítja a népet. Ely hangzik:

Jön a muszka — fegyverre, hadd vesszen el!

Jön a muszka, jön a világ legnagyobb zsarnokának féktelen népe, a magyar nép földére.

Rablas, pusztítás, verléző erőszak első lépéseinek nyomai.

Jön az isten legáldottabb földjére, mely

boldogságnak teremtett, hogy hasonlóvá tegye saját orszaga sivatagjához.

Isten kerte az ország; előtte, megetté pusztaság, melyből az élet elűt.

Jon aratni, hol a magyar nép vetett, szüretelni, hol a magyar nép szőlőket ültetett s apogottott.

Jon rabolni, gyilkolni, nőket fertőztetni a csaszar parancsára.

Jon fiamkat anyuk ölelőb kiragadni, hogy a zsarnok zászlói alatt zászlóik és hazájuk hőherjaikat szolgájjauak.

Jon szabadságunkat megsemmisítenni, anyni vérel, anyni győzelemmel, anyni dicsőséggel kivívott szabadságunkat, hogy ujra rabjai legyauk egy hitszög, méregkeverő, vertől parogo uralkodo haznak, mely kiirtasunkat a pokolnak esküdté.

De hala istennek még nem tompult el a magyar huszár kardja, a magyar honvéd szuronyja, mely győzelemről győzelemre haladva Ausztria legretentesebb hadat semmive tette, még nem hult el a magyar nép lángolo lelkesedése, mely anyni nyílt és titkos ellenséget legyozott, anyni hőhért és arlot letport.

Hadd jöjjon a muszka is, hadd lelje ő is sirtját e zsarnok vesző földön!

Az új ellenség nem felesleges annál ifjú hadaink porra zúttak, a veszély hazánkat most környezi, kisebb annál, mely a mult évben a készületlen alvó népet meglepte.

Hadd jöjjon a muszka, hadaink, népünk varja.

De ismerjük harcunk s veszélyünk kezdetét.

A kiralyi zsarnokság, midőn régi legyverre: árulás, szenteskedés, hitszeges eltom-

Miképp tarthatja fenn s emelheti a tanító tekintélyét?

Mielőtt ezen a tanítói pályára magasabb betöltésénél nélkülözhetetlen a fontos tényezőkről szólnánk, lássuk vajjon tulajdonképpen miért bír oly nagy fontossággal ezen a területen a nevelés-oktatás terén s a tanító társadalmi állásának — rendeltetéséhez mért — betöltésénél?

Bár a fogalommal jelenleg már minden műveltebb ember tisztában van, mindamellett, hogy konkrét alapon találhatunk meg a consequentiát, — állítsunk szemünk elé egy tekintélytelj bírót s tekintély nélküli tanítót, ennek s annak iskoláját.

Olvassóink közül bizonyára van elég, aki emlékezik a régi iskolaméretre, kik tubákos békiszükkől szippangatva, vagy hosszú száru pipájukból eregetett füstfelhők mögül csepegtették a kis nebulókba az „alap műveltség” balzsamát; kiknek némelyike rongyos cipőjét hozta a tanterembe, hogy azt a cathédra fölözze, a másika meg — kiszorítottán saját lakosztályából a kíméletlen tépő uram által — kolbaszt s hurkát jött tölteni a tudomány csarnokába. Vajjon volt-e ezen caricaturáknak tekintélyük? Erre felel legjobban ama benyomás emléke, melynek egy ilyen „szerecsenés” iskolalátogatónak alkalmá volt kitéve lennie.

Állítsuk ezzel szemben a tekintélytelj bírót tanítónak iskolájában észlelt benyomást: a rend, tisztaság, fegyelem, segítség tanítás emlékeit, szinte önkénytelenül hajolunk meg az előtt s undorral fordulunk el amattól.

Igy keletkezik a tekintély: nem nem egyéb az, mint a jó tulajdonokból inductív kifejlesztett összerű erény, mely tiszteletet ébreszt s előkelő társadalmi állást biztosít boldog tulajdonosának.

Hála az Égnek mai nap, midőn már nevelés-oktatás ügyünk az európai színvonalra emelkedett, nem találkoznunk a tanítói tekintélyt rontó eme fent rajzolt caricaturákkal s jól csik avval dícselkednem, hogy a köznevelési fellegvén a népiszkola célját s a tanító magasabb hivatását, nem tekintjük páriának, hanem a társadalom méltó tagjának ismeri el — vagyis van tekintélye. Midőn szerecsenés lehetünk ezen kort elérni, teljes erőnkől iparkodjunk nekünk tekintélyünket nemcsak fenntartani, hanem annak emeléséről gondoskodni.

Sok tanító van, kik tekintélye különféle emberi gyengeségek, gyarlóságok miatt szert

tenni nem képesek, ezek szent kötelességüknek tekintésük úgy saját, mint [kártsaik érdekében ezt kivinni, mert a köznevelés egy tanítóról több tanítóra kövételket s egy nehány tanító az egész tanítóságnak hírnevét s tekintélyét képes megemléyezni.

A tanítónak szüksége van tekintélyre nemcsak az iskola falain belül, tanítványai előtt, hanem a nép előtt is; vagyis szükséges, hogy az életben boldogulhasson — ellássa, önkénytelenül következik, hogy

1.) a tanítónak magának is művelten kell lennie. „Annak a ki egy más képzetlen emberli lényt a nemzeti műveltség magaslátára föl akar emelni: magának is ezt a magaslatot ha elérni nem is, de legalább meg kell közelítenie” (Dr. Kis Öreg Nev. okt. I.) A tanító ura legyen az átveendő tananyagának, hadd lassa a gyermek, hogy tanítója nem haboz, nem találgat. Igen kínos momentum a tanítóra nevezve, ha egyik-másik „alt-klug” gyermek olyat kérdez, a mire az megfelelni nem tud, vagy pedig, hogy segyenben ne maradjon — hazudik. Mindenesetre káros hatással van ezen körülmény a tanító tekintélyére nézve mind a mellett jobb, ha beismeri, hogy a kérdészetekkel nincs tisztában s a felelettel addig marad, míg azt határozottan meg nem adhatja. Ha akarunk tanítani, tanítsunk vagy igazat, vagy semmit.

Szükséges tehát, hogy a tanító haladjon a korrál, iparkodjék magát a műveltség színvonalán fenntartani; ne elégedjék meg a képerdeből nyert ismeretekkel, hanem olvasson, tanuljon tovább, hisz nemcsak a jó pap, de a jó tanító is tanulhat holtaitól, és ha így tesz, ezen részről biztosítva lesz tekintélyének fennmaradásáról.

2.) Legyen a tanító vallásos, erkölcsös.

A gyermek természeténél majomtermészet. Utánozza a magánál nagyobbakat rozsbán jóban s kivált azt, kit felsőbbnek elismer. Kíváncsi szükséges tehát e tekintetben, hogy a tanító helyes példával járjon elő; de saját tekintélyének biztosítása érdekében is kell hogy valóságos-erkölcsös legyen.

3.) Legyen a tanító vallásos, erkölcsös.

A gyermek természeténél majomtermészet. Utánozza a magánál nagyobbakat rozsbán jóban s kivált azt, kit felsőbbnek elismer. Kíváncsi szükséges tehát e tekintetben, hogy a tanító helyes példával járjon elő; de saját tekintélyének biztosítása érdekében is kell hogy valóságos-erkölcsös legyen.

gyen. Sok gyermek a rendszeres házi nevelés befolyása folytán már az iskolába hozza a viláosságát s morál csárait szívőbe zárva; már most, ha ilyen gyermek tanítójánál vallásatlanságot tapasztal, elfordul óle, nem fogja szerezni, nem fogja tisztelni szavát a tanító elveszti tekintélyét a nálánál vallásosabb gyermek előtt. A viláosság mind-minden erény alapja — különben is tiszteletet, bizalmat ébreszt gyakorlójának szemlére iránt, mikétségülenn fontos ahhoz hogy tekintélyt ébresszen.

Igy vagyunk az erkölcsessel. Hány tanító tette tönkre tekintélyét az által hogy mámoros fovel jött iskolába, káromkodott s.

Olvas-tam valahol, hogy egy tanító mámoros állapotban rendszeren együtt neveltet a kacagó gyermekekkel, a másik meg boszankodván kinevettesen, nyakra-főre verte a szegény gyermekeket. A nevető tanító masnapra az újabb nevelési kísérleteket pálcával igyekezett meghusítani, a haragos tanító meg — felakarván tanítványait vidítani a rettegés és félelem állapotából — tréfára s nevetésre vette a dolgot. Nyilvánvaló, hogy sem az egyik, sem a másik tanító nem dicsekedhetett többé tekintélyvel legfeljebb afféle respectussal, mint a miyennel a vad állatok viselkednek kegyetlen szelidítők iránt.

3.) Legyen a tanító igazságos, következetes. A tanítás s nevelés kellő menetéhez szükséges fegyelem s annak szabályai különböző büntetéseket s jutalmazásokat szab előnk, hogy azokat tapintatosan s öntudatosan alkalmazzuk nem minden tanító van tisztában a fegyelem fogalmával. Sokan celnak tekintik s az általános ismeretek rovására azzal foglalkoznak legjobbat, sokan pedig bár tudják a fegyelem, de annak helytelen alkalmazása miatt kegyetlen vele bővebben foglalkozni. észre sem vévén, hogy ók maguk okoztak a bajt, elrontották a gyermekeket — önkénytelenül csorbát ejtven tekintélyükön.

Miképp járjanak el a tanítók a büntetések s jutalmazások kiszolgáltatásánál, hogy tekintélyük meg ne rontassék? — erre vonatkozólag adjuk a következőket:

Tekintse a tanító tanítványait származás s vallásukra nézve egyenlőknek; ne legyen ennek meg amannak a gyermekek előkelő származása vagy hitvallása befolyással a büntetés és jutalom kiszolgáltatására. A szegény gyermeket elkeseríti azon tudat, hogy a tanító kevesebbet foglalkozik vele, mint a gazdagabbal, s akkor is csak felelőrl, míg viszont a büntetésnél ő lép az előtérbe.

Ismertem tanítókat, kik felhevült állapotban általánosan kimondták az ítéletet uri s parasztyermekekre egyaránt; mikor azonban megjött a büntetés ideje, az uri gyermekeket mindenféle kigondolt enyhítő körülményeknél fogva szabadon bocsájtották a szegény gyermekek meg ott marasztalta. Milyen igazság ez?

Mig a szegény gyermek elkeseredettségében irtózáttal fordul el tanítójától, zsenge szívében pedig gyűlölet pániaodott be a tanító s tanulás iránt, addig a gazdagabb gyermekekben pajkosság, szemtelenség, kevelység a dőllyfőség ver gyökeret — s mindket esetben a tanítói tekintélyt szenved. A szegény gyermek legfeljebb kényszerből és nem tisztelet s szeretet kifolyásaként hajlik a tanító szavára — a gazdag gyermek meg plane, uri származásának önértékében és sérhetetlenségének tudatában sehogyscm engedelmessédek

Riszner József

(Folyt. köv.)

A HÉT TÖRTÉNETE

A helyzet. A közigazgatási reform sorsának s a szabadelvűpart állítólagos lehangozgatásának természetes, önként értendő következtése gyanant emlegetik a fővárosban a kormányválságot. És hogy a következtetés azaz szilárdabb lábón álljon, bevonják ezen korbe egy nem régiben megjelent fuzetnek azon előleges bejelentését is, hogy a delegációktól hany újabb milliót fog a hadügyminiszter kéri és mily alakításat fogja kívánni a véderőtervénynek. Ezen felfogással szemben csak annyit említünk

meg, hogy a kormány s szűnőd alatt négy organikus javaslatot dolgozott ki, s az országgyűlés megnyititkor oly kézsúltsággal lepi meg a házat, mely el fogja osztalni a válsághoz kötött hiedelmeket. Híre jár egy-szeasmind, hogy a kormányválság elsodorja Fejérvary Géza bárót és Bethlen Andras gróftot is. Az egész dologban legsúlyosabb argumentuma az ellenzéknek az vajjon a szabadelvű párt hivata van-e rabírni a nemzetet a rémesnek látszó hadi költségvetés békés kivallására; mert a pártnak a mely e terheket red akarja szavazni egy nemzet vállára — a B. H. szerint — nagy lelkesedésre, tiszta lelkiismeretre, az erkölcsök teljes integritására, rendületlen egyetértésre és önbizalomra van szüksége. Mindezek nélkül a közös kormány előterjesztésének sorsa kétes.

A nagy hadgyakorlatok Schwartzenua környékén, a melyeken mint vendégek részt vettek: a német császár és a szász király, e hó 7-én befőzödték. A gyakorlatok már magukba vére is érdekelt voltak, a menyibe füstnélküli löporral vitettek végbe, azonban a mit itt különösen fontos momentum lehet tekinteni az, hogy felségek királyunk a vendégek s tisztjei előtt nem haboz kijelenteni, hogy a háborút nem látja kiartának és ha egyszer fegyverre kerülne a dolog, úgy mindket hadsereg győztesen megállná helyét. „Ha meg kell lenni — folytató II. Vilmos — a hadsereg vállaltve fog küzdeni.” Ki ne látta eme szavakban azon komoly ténny, hogy vannak jelenségek melyek fenyegetik a békét s leküzdésükre maguk a fejedelmek kegyteleneke személyüket exponálni, szavukat hallatni s kardjukat éríteni! Hogy a fejedelmi szavak kifelé avagy befele akarnak-csaphatni nem tudhatjuk de annyi tény, hogy efféle szavak csak komoly veszedelem küszöbén szoktak alkalmaztatni.

Kormányválság keleten. Konstantinápoly ismét egy új rejtvenyt adott fel a politikusi világnak. E hó első napjaiban az egész török miniszterium nagyvezérestül beadtá lemondását s a szultán új kabinet alakítását rendelte el. Bizonyára fontosnak kell lenni az államérdekeknek, melyek oltalmat igényeltek a trón részéről a fejedelmi iniciatívában. A Standard letelezése szerint az érdekek ama szerződésben kell keresnünk, melyet a porta Oroszországgal kötött a Dardanellakon közlekedés monopólija tárgyában. E szerződés értelmében Törökország minden egyéb szerződési kötelezettsége ellenére — a Dardanellak kapuit csakis Oroszországnak nyitna fel. Azonban a kormányválság arra vall, hogy a szultán nem bírt elevelé tudomással minisztereinek perfid és vezedelmes manipulációjáról s az alku ratifikációja helyett az alkuzok kegyvesztése következtet. Ez eljárás meggyőzi a világot II Abdul Hamid jelleméről. Tizenöt éven át úgy mutatta be magát a világnak, mint óvatos, tartozkódó, semleges s minden érdek irányában lojális fejedeleme, s újabb eljárása csak megcsorítja a benne helyezett általános felfogást.

Az orosz cárné, ki mint kegyes, babonas felénk és remes aggodalmak közt elő volt eddig ismeretes, legközelebb kiép a politikai porondra. Parisba utazik mint a modern politika és felfogás bajnoka; s a kedvező helyzet meg kiaknázni Faraucaiországba. Ó felsége pénzt szerzeni meg Parisba. Reménylik, hogy a kölcsönt, melyet a pénzhatalmasságok annak idején lehetetlen tettek, most örömtitassan aljárja a francia község. A kölcsönt, a mit most Oroszország feivenni szándékozik hatsz millió frank. Hogy a nagy összeg mire lesz fordítva, azt nem tudni, csak annyi a bizonyos, hogy nem lesz a bekének újabb biztosítéka.

Ó felsége folyó hó 9-én érkezett Galgócra melynek környékén az idén nagy katonai gyakorlatok tartatnak. Ó felsége az Erdődy kastelyba szállott, a hol megérkezése után fogadta a küldötségeket. Thuroci Vilmos nyitrai mezei főispán udvozló beszédre a a követhető megható választ mondotta: „Örommel jöttem ismét e megyébe, hol oly hü és hazafias erzelmeke találak, melyekre ezental is minden körülmények között számotok. Vigyék a népességnek királyi udvozló

ségben és vérontásban. Kiirtani akar minden műveltséget, lelkesedést, tudományt és erényt hogy a síri csendben elvadult, haramia rab szolganép uralkodhassék. Szövetkezett a vad muszkákkal, miként szövetkezett a vad ráccokkal, szerbekkel és oláhokkal a magyar nemzet kiirtására. Küzdenünk kell nem a jogaink és szabadságunkért, hanem létünk és életünkért.

S nemcsak magunkért, hanem más népekért is küzdünk. Ott van a lengyel, ki velünk vezett és győz s győzelmünköt legyilkoloi hona feltámadását várja, ott az olasz, ki velünk együtt legemesebb véret ontja a szabadságért, ott a német, ki velünk küzd és boszut áll Bécsnek császári hóhéréján.

Nagyszerű e harc, mert az egyesült népek harca a világ egyesült zsarnoksága ellen.

Magyar nép! mutasd meg a világnak, hogy méltó vagy ilyen harc élni állani, hogy méltó vagy a világ szabadságát kivívni.

Magyar nép! kell fel egész terhétlen erőddelel — s ellenséged veszni fog.

Magyar nép! mutasd meg az ellenségnek, méltó vagy hadaiddhoz, melyek Szolokon. Sarlón, Budán s Erdély szent földjén győztek — s ő veszni fog.

Magyar nép! segídsd, előzd meg hadainkat az ellenség keresésében s üldözésében — s ő veszni fog.

Magyar nép! mutasd meg az ellenségnek, hogy neked nem kell páncél, nem kell kard, hogy melled, karral véded a házat — s ő veszni fog.

Magyar nép! mutasd meg az ellenségnek, hogy a magyar ember kezében, a kasza a csép a dorong többet ér a gyáva bérszol-

dos puskájánál s ágyujánál — s ő veszni fog. Magyar nép! mutasd meg az ellenségnek, hogy miként véredet úgy vagyondotd sem kímélve a hazáért; hogy hazadát csürrödet inkább a langoknak adod át, mintsem neki; lovadat marhádat inkább elhajtod, mintsem használatára engedjed — s veszni fog.

Magyar nép! mutasd meg az ellenségnek, hogy te vagy a honok fia, hogy neked minden boker, minden halom sine mely meggett halál vár reája, az erdő, a bérc erősség, melyből soha ki nem ver, minden nyom út, melyen titokban hírt viszesz a tiednek minden mozgásáról — hogy 5 itt idegen, hogy nincs utja, sem hidja, sem titótsé, melyet éjjel el nem ronthatsz; hogy nincs nyugta sem éjjel sem nappal — s ő veszni fog.

Magyar nép! mutasd meg az ellenségnek, hogy ellensége vagy, hogy irányában nincs törvény, nincs igazság, nincs írgalom — hogy minden szem halalát lesi, hogy minden gondolatod vesztén jár, hogy szived minden lüktetés atok a zsarnokokra s szolgákra — s ő veszni fog.

Magyar nép! mutasd meg a világnak, hogy méltó vagy a szabadságért elvezett fíadhoz — s győzni fogsz.

A pokol ellened, veled az isten — győzni fogsz!

Hadd jöjjen a muszka, jöjjen és vesszen! Budapest, július 26-án 1849.

... megelégedésére irányzott legfőbb kívánataimat. Baltik Frigyes ev. püspök is üdvözlő felségés királyunkat az ag. ev. egyház küldöttsége élén és nevében. Ő felsége az üdvözlő beszédre adott feleletben reméli és elvárja a püspök úrtól és tisztársaitól, hogy hívek körében apolini foglalk. buzgó és mindenkor a hűségnek, vallásosságának és a skharzatos irányított ment tiszta hazafiságnak értelmeit. Ez hozza tetle, hogy ez által biztosítják legjobban magoknak és hit-sorsaiknak az ő állandó megelégedését.

HIREINK

Hymen hir. Doktor Glücksthal Samu fővárosi ügyvéd. lapunk kedvelt Dr. Gl. ja e hó 6-én eljegyezte magát Feisfensieder S. szegedi nagykereskedő lábos leányával, Róza kisasszonnyal. A legújabb hírvét kívánunk teljes boldogságot a teendő párnak.

Kinevezés. Minthogy a Znióvárjárja kinevezett Zigány Zoltán nem foglalta el a képezési segédtanári állást, a vallás és közk. miniszterium, erre Kutynszky Géza okl. tanárt nevezte ki.

A turó-szt-györgyi plébánia. A nm. vallás-és közokt. m. kir. miniszterium. kinevezési jogánal fogva főtisztelendő Fuzkas József valcsai plébános s kerületi esperes nevezte ki. Bence az elhanyagolt parochia a legkitűnőbb erőt nyeri, kinek gondozása példás rendbe hozta a valcsai plébániát, templomát s iskolát egyaránt. Öszintén örvendünk, hogy az illetékes ténylegök méltányolni tudtak ezen hazafias, buzgó s valóban derék egyházi erőf. érdemét. S alapos reményt fűzünk ahhoz, hogy a 3 évig adminisztrált egyházi javadalom ismét föl fog virágozni! — Együttel azonban nem mulasztadjuk el, hogy Turó-szt-Györgyön 3 éven át adminisztrátorként működő Vojtasz Károly urnak igazi közbiztonkintet is ki ne fejezzük azon kiváló buzgalmaért, nemese odaadásáért, melyely mindnyájunk teljes megelégedésére, ezen plébániát adminisztrálta. Őt az egyházmegyei hivatal hasonló minőségben Valcsára helyezte át s igazán méltányos lenne, ha ő ezen a hely n tényleges plébános is maradna. Ő ezen plébániát javadalomra tetivel már is rászolgált s föltötte kár lenne, ha ilyen derék pap eivonatnék megyénkből. Nekünk itt ilyen erőkre van szükségünk s erősen hiszünk, hogy az illetékes körök meg fogják tudni e tekintetben is tialni a módot s utat arra nézve, hogy érdemszerint osztassék a jutalomabérja? ... Egy hívő.

A rózsahegyi gymnasiumban. melynek Veni Sancte-jén f. hó 4-én — mután a nagszerű épületet egyházilag megaldotta dr. Belopotocky Kálmán tabori püspök ő méltósága tartta fényes segédlettel az unepélyes isteni tiszteletet — A tanuló száma az idén 42-vel nagyobb mint tavaly vagyis 1890-91 ben volt Örvendéses bizonyíték ez hazánk nemzetünk egyik védőbástyájáról a magyar köznevelődést szolgáló derék intézet mellett.

Apponyi Albert gróf e hónap 9-én utazik el Mont d'Or-ból, a hol a nyar egy részet töltötte s Nemetszágon keresztül hazatér Tizenötödik már Eberhardon lesz s 27-én a mérsékelt ellenzék több tagjának kíséretében Jászberénybe megy, hogy szomat adjon választóinak s nyilatkozzék előttük az általános politikai helyzetéről.

Malozás. Mely részvételt értesültünk, hogy Huszszag Daniel földirtokos, hítes ügyvéd, dr. Huszszag István volt megyei főjegyző édes atyja Zolyomban, e hó 5-én meghalt. A boldogult 1848-49-ben orsz. képviselő volt s a zolyomi ág. ev. egyház kérdeműt felügyelője, Csatlójának és a közigyűnek szentelt élete 78. évében szenderült jobbra. Béke lebegjen porai fölött.

A lipótszentmiklósi állami tanintézetekben a tanév ünnepeies megnyitása, e hó 3-án volt a rom. kath. és ág. evang. templomokban egyidejűleg megtartott isteni tisztelet. A növendékek száma különösen a

polgári iskolában szépen szaporodott, beirarott 110 fiú, 94 leány, az elemi iskolába 80 leány, 70 fiú. Az ovodába naponként jelentkeznek növendékek, így az összes állami tanintézetekbe beirrot tanulóik száma meghaladja 400-at.

A román királyné állapota változatlan Bonnból ma utazott el Finkelburg dr. titkos tanácsos, kit konzultációra hívtak a beteghez. A királyné egy ideig Velencében marad, azután tölre valószínűleg Salsnoha viszik. A király még néhány napig marad Velencében

Két kard Jókai Mór a szabads. gharbeji emlékek kiállításán látható Damjanich-kardban ráismert arra a kardra, melyet 1849-ben a hős sárói diadal után ő ajánlott fei a hős vezérének. E kardot Jókai Mór 1843-ban Komáromból kapta sógorától, Vályi Istvánról. A hatalmas kard pengeje hat cm. szélességű. A pengének egyik oldalán a Szűz Mária képe van bevésve, lábalán Magyarország címerével s 1609. évszámmal, valamint a felirattal: Maria Mater Dei, Patrona Hungariae, sub tuum praesidium confugio. A penge másik oldalán pedig a kettős kereszt látható, föltötte: In hoc signo vinces. Idatta pedig ez szavak: Deus, exercitum peitor fortissime, esto mecum Jókai Mór említtette azt is, hogy Petőfi Sándornak ugyanilyen kardja volt. Hentaller Lajos orsz. képviselőnek, a kiállítás rendezőjének van a birtokában egy Petőfi kard. melyet Petőfi a Vámosy családnal hagyott s Vámosyék újan jutott az Hentaller birtokba.

Az új evangélikus leánynevelő intézet, melyet a bányai evangélikus egyház kerület alapított Aszódon, e hó 7-én nyit meg. Ez alkalomból az aszódi evangélikus templomban Sárkány Sámuel ev. püspök végtele az istentiszteletet s aztán Horváth Sándor budapesti ev. lelkész tartott alkalmi beszédet. Az ünnepen Pestmegye részéről Földváry Mihály alispán és Benický Lajos t. főjegyző volt jelen.

Az ősz. Beállott minden átmenet nélkül igazabban a nélkül, hogy csak egy heti jegye nyarunk lett volna az ősz. Azok a megbízható verőfényes szép napok, melyek a legirigylésre méltóbbak — a nagy alföldön, Naluk azonban ezét nem irigylésre méltók, mert e nappali melegt olyan hűvös éjjelk váltják föl, hogy még reggel 6 órákor is csak 5 fok meleg van. No de, ha hűvös éjjelk vannak is, az vizgatást, hogy a verőfényes nappal a krumpli nem romlik tovább. S ez nekünk sokat ér!

A horvát papok és a magyar nyelv. A zagrabi főegyházmege több papnevendőre a budapesti központi papnevelő intézetben végzi teológiai tanulmányait Ennek az egyetemnek évek elején is több horvát kispapok küldöttek föl a Budapesti egyetemre. Ez alkalomból — mint a N-t. írja — Gaspary folszentelt püspök, káptalani vikárius, hivatalos átiratot intézett a központi papnevelő intézet igazgatóságához, melyben fölkeri az igazgatóságot, hogy a zagrabi papnevendőket szigoruan szorítsák a magyar nyelv megtanulására, hogy a négy évi tanfolyam alatt tökéletesen elsajátítsák a magyar nyelvet, szóban egy, mint írásban a nélkül — mondja a püspök levele — magasabb egyházi hivatalokba alkalmazhatók egy sem lesznek, különben is a zagrabi főegyházmege számos magyar plébániája van és ezek száma a Muraköz folytonos magyarosodása következtében előre láthatólag szaporodni fog. Ezekre a plébániákra pedig csak olyan papokat küldhetnek, kik tökéletesen tudnak magyarul. Azzal végzi levélét a püspök, hogy a zagrabi kispapok közül azokat, kik a magyar nyelvet megtanulni nem akarnak vagy annak tanulásában kellő szorgalmat ki nem fejténekek, a papnevelő igazgatóság azonnal jelentse föl az érseki hivatalnál mely intézkedni fog, hogy az illető kispapok visszahívassanak, esetleg a főegyházmege kötelekebből is elbocsátassanak. Ezek helyében aztan új növendékeket küldenek a budapesti egyetemre.

Beültetett naplap. A Verhovay Gyula szerkesztésében megjelenő Független Újság című

politikai naplap megjelenését hiányos kaució miatt hatóságilag betiltották s karhatalmal nyomban megakadályozták a lap megjelenését egyben utasítva, a postaigazgatóságot, hogy e lap példányait a vidékre nem szabad expedálni. A lap ennek folytán két napig nem is jelent meg. A szerkesztőség tagjai a betiltás alkalmából nyilatkozatot bocsátották ki, melyben az esetet — tiltakozás mellett — így adták elő. »Budapest főváros polgármesterei hivatalának 17103 91. számú végzésével délután 5 órákor hatósági és rendőri kiküldöttek jelentek meg szerkesztőségünkben s felhasználva Verhovay Gyula tövöltését, a lap további megjelenését betiltották azzal az ürügyvel, hogy a lap kauciójának fedezésére szolgáló Szítar-féle birtoktestből 6000 forintnyi telek eladása folyt a kaució fedezve nincs; holott emelített birtoktest hivatalosan 75 ezer forintra van becsüelve. Ennek folytán a Független Újság szerkesztőségi tagjai a kaucióföldözött hiányságnak nem ismerhetik el, annál inkább sem mert a jelzett hiány föfözésére ezelőtt 10 nappal Csatar Zsigmond orsz. gyűl. képviselő ingatlannal is törvényesen leköttették s ezek az ingatlanok, szintén hivatalosan, 34 ezer forintra becsülettek. Tekintve az elmondottakat, a szerkesztőség tagjai az egész eljárást törvényellennek nyilvánítják, mely ellen a sajtószabadság nevében tiltakoznak.

A nagy krajcarosok bevonása. Az állampénzárak utasítva vannak, a hozzájáró érkező 4 kros pénzdarabokat az általános forgalomba ki nem adni, hanem a központi állampénztárba beszolgáltatni, ahonnan aztán a főpénzverő hivatalba szállítják azokat és beolvasszák. Egyelőre az egykrajcaros pénzdarabot helyettesítik azokat, hogy később mit tesznek velük, eddigéig nem tudjuk.

Menyasszonyok kerestetnek — Afrika. Ezt a hird. bizonyára sokan gondos apa és anya logja mohón olvasni, akik nemcsak statisztikai adatokból, de saját tapasztalataikból is tudják, mily nehéz manapság Európában a leányokat főköző ala juttatni. Kévs a házassandó férfi s nagyon sok a leány, akikről pedig megvagyozni írva, hogy »Alle Mädchen auf den Erden Wollen gerne Frauen werden.«

Egy berlini lap most Afrika-ra hívja fel az érdeklöttek figyelmét, különösen pedig Zanzibarra, ahol nagyon kevés a nő. Így a »Raleigh« nevű hajón nemreg rendezett bálán a tiszték és hivatalnokok kénytelenek voltak — egymással táncolni. Hogy az illető urak szivesebben táncoltak volna egy európai szépséggel, habár a petrezselem árulók esztályból is magától értetődik.

Felrobbant petroleum. Kohn Ede stúbnayföldi kereskedő püncéjében ma egy hete majdnem végzetes robbanás történt déli 12 és 1 óra között. Az inas gyerek s a szolgáló lementek ugyanis égő gyaival, hogy a megkezdett petrolumos horból olajat fejtessenek le s a mint a csapot megnyitották, a kiomló gaz megyült és nagy robbanással expodált. A légnymás elég erős volt ahhoz, hogy a szolgálót s az inast a falhoz vagy a szobába ezeknek az ijedségen felül ezyéb. bujak nem történt. A püncében szétfolyt petroleum megyült ugyan, de nagyobb kárt nem okozott, mert az azonnal megjelent tűzoltók szerencsésen elfojtották a tüzet.

Suketeknek. Egy személy, ki egy közönséges szer által 23 éves süketégek és fuldagsból gyógyult ki, készséggel szolgál azon szer leírásával mindenkinek, ki hozzá fordul. Cim: NICHOLSON H. J., Wien XI

Felcs szerkesztő: **Revész Lajos.**
Társzerkesztő: **Fehér Janos.**

1891. sz. 1891.

Arverési hirdetményi kivonat.
A turócsz-szt-mártoni kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírre teszi, hogy Sikura György és trsnak Vlasz sz. Kotvan Anna s trsai eleni végrehajtási ügyében Mosóc

községben fekvő a mosóczi 191. sz. jtkyben 1-5, 7-9 sorsz. a. felvétl B 2-4 t. szent Vlasz sz. Kotvan Anna, kt. Vlasz András és Janos nevű álo ingatlanoságra 1980 frt 50 kr. kikáltási arban az árverést elrendelte és hogy a fennebb mejeilt ingatlanoság az 1891. évi szeptember hó 16-ik napján d. e. 10. órákor Mosóc községben a körség hazában megtartandó nyilvános árverésen a kikáltási áron alól is el fognak adni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanság kikáltási árának 10 százalékt készpénzben, vagy óvadékképes érte papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Kir. bíróság mint tkvi hatóság.
Turócsz-Szt-Mártonban, 1891. május hó 31-én.

Fekete
kir. bírósé

1818 szám.
1891.

Árverési hirdetményi kivonat.

A rózsahegyi kir. járásbíróság, mint telekönyvi hatóság közhírre teszi, hogy Antal Junka György közpészlenci lakos és a rózsahegyi íparban részvételársaság végrehajtóknak Litta Andras közpészlenci végrehajtósz. sz. 350 frt illetve 25 frt tőkekövevelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a rózsahegyi kir. törvényszék területén lévő s a közpészlenci 129. sz. jtkyben foglalt s 455 frt becsértékű továbbá a közpészlenci 151. sz. jtkyben foglalt s 185 frt becsértékű háza s tartozékai az árverést 455., illetve 185 frban ennél megállapított kikáltási árban elrendelte és hogy a fennebb mejeilt ingatan az 1891. évi szeptember hó 23-ik napján d. e. 9 órákor Három Szléc község hazában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikáltási áron alól is el fog adni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanság becsárának 10 százalékt vagyis 45 frt 50 kr. illetve 18 frt 50 krt készpénzben, a kiküldött kezéhez letenni.

Kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.
Rózsahegy, 1891. június hó 3-an.

2991. sz.
1891.

Arverési hirdetményi kivonat.

Alulról kiküldött az 1881. évi LX. t. c. 102 §-a értelmében ezenel kö-hírre teszi, hogy a lipótszent-miklósi kir. járásbíróság 3440, 3449, 3488 és 3480 számú végzése által a lipótszent-miklósi takarékpár és Hexner Adolf javára Paul Janos és Paul Julia e len 600 frt, 400 frt, 170 frt és 130 frt tőke, ennek 1889 évi augusztus hó 1. napjától számitando 6 százalékat kamatai és eddig összesen 150 frt kir. perköltés erejű elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírólag lefoglalt és 1028 frtra becsült és pedig különféle szobabutorok és felszerelvények, üveg és porcellán edények, könyvek edények és felszerelvények, agy és fehérművek, egy komplet szoda gép, szikviz üvegek, kezi seker, seoskavagó gép, hó ingóságok nyilvános árverés útján eladotnak.

Mely árverésnek 2921/1891. sz. kiküldést rendelő végzés folytán Lipótsz-Miklóson leendő ezközlésére 1891-ik évi szeptember hó 17-ik napján delélti 10 óraja határidőn kitűzött és ahhoz a venői szándékozik ezenel elő megjegyzései hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107 §-a értelmében a legtöbb ígérőnek a becsárón alul is eladotni fognak.

Az elárverendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított föltételek szerint lesz fizetendő.

Kelt. Lipótsz-Miklóson 1891. évi Szeptember hó 1-ső napján.

Kautnik Lajos
kir. bírósági kiküldött.

EGY FIU,

aki helyesen tud írni és olvasni

TANONCZUL

felvétetik a turóc-zst.-mártoni magyar nyomdában.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalommal, nagy terjedelmével fogva a legolcsóbb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS”

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönség lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alaposága és sokasága, rovatainak változatosága kitünősége, a különböző olvasmányok gazdag tartalma tették az »Egyetértés«-t népszerűvé. Az országgyűlési tárgyalásokról a legérdekesebb és leghitelesebb tudósítást egyedül az »Egyetértés«-ben közli. Gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s Gazdaközönség nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az »Egyetértés« kereskedelmi s tözsdei tudósításainak főszékvél s alaposágával ma már nem versenyezhet más lap. A kereskedő, iparos s a mezőgazda megtalálja mindazt az »Egyetértés«-ben, amire szüksége van. Változatosan szerkesztett tárcájában, anynyi regény olvasmányt ad, mint egy lap sem. Két három regényt közöl egyszerre, úgy hogy egy év alatt 30—40 kötetnyi regényt, részint eredetit, részint a külföldi legjelesebb termékeket jó magyarsággal fordításként kapnak az »Egyetértés« olvasói. A ki olvasni valót keres és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az »Egyetértés«-re, melynek előfizetési ára egy hora 1 ft 80 kr., 1/2 évre 5 ft s egy évre 20 ft. Az előfizetési pénzek az »Egyetértés« kiadóhivatalába küldendők. Mutatványsszámot a kiadóhivatal kivanatra egy hétig ingyen és bérmentve küld.

Egyszeri kísérlet mindenkit meg fog győzni, hogy

valóban a legjobb irtószer minden rovar ellen

Ezen kiváló szer meglepő erővel és gyorsasággal pusztít el minden kártékony rovarot.

Legcélszerűbb a Zacherlin-féle takarékoskodóval beporozni.

A Zacherlint semmiféle más rovarporral összehasonlítani nem szabad, a Zacherlin egy különlegesség, mely sehol és soha másként el nem arusítottatik, mint

lepecsételt üvegekben Zacherl J. névvel.

A ki Zacherlint ker és papírosomagban vagy skatulyába kap valamiféle port, s azt elfogadja, biztosan megcsalottat.

VALÓDI KAPHATÓ:

Turóc-Zst.-Mártonban Soltész L. Fábry J. zsef. Graber M. és fia. — L. Szt.-Miklós: Palka Péter — Mossoez: Perl János fia. — Ruttká: Schulz Adolf, Gaál Emil. — Zsolna: Paradovszky Rob. Waldapfel I. J. Tordy L. Meizer, A., Hecht M. — Tét-Prona: Skalák G. Tinkó György. — Turóc-Turan: Messinger II.

„Newyorki Germánia”

életbiztosító társaság.

Alapított 1860-ban.

A társaság a ctívái 1891. januar hó 1-én 66.881.021 00 markara rugnak, tiszta öblölege pedig 3.721.271 15 markara.

Fennállása óta 1891. januar hó 1-ig a társaság:

halálesetekért	— — — — —	57.173.217	markát,
a biztosított élte idejében esedékessé vált kötvényekért	— — — — —	11.632.546	markát,
életjáradékok fejében	— — — — —	727.061	markát
fizetett ki	— — — — —		

1891. januar hó 1-én érvénybe lévő biztosítások 32.591 kötvény 243.616.529 marka erejéig, ebből esk Európára:

18.680 kötvény 103.237.421 marka erejéig.

A társaság a ctívái Európában: Ingatlan Berlinben, letetek a különböző országok kormányainal és bankokkal és kötvényekre adott kölcsönök 6.008.536 markara rugnak.

A társaság Magyarországon, Ausztriában, Németországban és Svajcban képviselősekkel bir. Díjsszabályzatai igen jutanyosak és feltetelei a lehető legmáltanyosabbak.

Felvilágosítással szolgál:

a társaság magyarországi vezérképviselősege

Budapest, VI. Gyár-uteza 13. sz.

Magyarországi Referentük: Pesti magyar kereskedelmi bank, Bokros Elek dr. Dégen Gusztáv dr. Neumann Armin országgyűlési képviselők.

A turóc-zst.-mártoni „MAGYAR NYOMDA”

kiadásában megjelent:

A magyar középosztály házi nevelése napjainkban.

Irtta: Révész Lajos

Á R A 80 K R.

Kapható a Magyar Nyomdában